

ПАМĚТИ МĚСТЕČКА BOROTÍNA

ROMAN CIKHART

Obsah

Úvod	9
Nejstarší minulost městečka	11
Mikuláš z Borotína	14
Zřízení fary v Borotíně	16
Na útrpném právu v Borotíně	18
Borotín v době husitské	20
Mistr Jan z Borotína	28
Různé rodiny „z Borotína“	31
Jan Malovec z Pacova	33
Kateřina Malovcová z Pacova	41
Z táborské knihy černé	49
Druhé dělení panství borotínského	52
Poslední Malovcové	60
Fara podobojí v Borotíně	62
Řeznický cech v Borotíně	66
Vilém z Říčan na Borotíně	70
Rod Vojkovských z Milhostic	71
Díl Alžběty mladší Malovky z Pacova	75
Doba Jana staršího Hodějovského z Hodějova	78
Kostelecký díl Borotína	81
Borotín v době války třicetileté	92
Staré domy a rodiny borotínské	104
Poměry náboženské a církevní	110
Bratrstvo literátské	117
Robota a úlevy z ní	119
Obnovení trhů	123
Hospodářské poměry podle katastru r. 1713	126

Živelní pohromy, hlad a mor v 18. století	134
Správa obce	136
Správa duchovní	140
Stará škola v Borotíně	144
Velký požár městečka r. 1863	150
Duchovní správa po r. 1895	156
Svízele dob válečných	160
Chvilé radostného vzrušení	165
Rozvoj novodobého školství	169
Život kulturní a hospodářský	172
Borotínští rodáci	176
Praměti	179

PŘÍLOHY

I. Anonymní verše Mistra Jana z Borotína	185
II. Husitské verše (Jana z Borotína)	189
III. List Jana z Borotína Janu Kapistranovi	191

Poznámky 193

Borotínský rodák historik Roman Cikhart (Doslov)	213
Ediční poznámka	231

Pohlížeje denně od dětských let s hráze rybníka při rodném mlýně ke zříceninám hradu Borotína, jež mě také vítaly při denní cestě do školy, toužil jsem poznati, jaké děje odehrály se v jejich prostorách, kdo na hradě žil a jaké okolnosti přivodily smutný jeho pád. Také osudy městečka a jeho dávný život byly pro mne otázkou, na niž nedostával jsem odpovědi. Lidová tradice věděla – ale zcela nesprávně –, že hrad „rozbil Žižka“, jak to také zaznamenal borotínský rodák Jan Kypta ve svém deníku.

Od r. 1902 počal jsem shledávati zprávy o Borotínu, z nichž vznikla malá knížka BOROTÍN (1909), kritikou příznivě přijatá (viz „Jihočeský kraj“ 1910, str. 72), doplněná později druhou částí, nazvanou MINULOST MĚSTEČKA BOROTÍNA (1917), napsanou tak, aby tvořila samostatný celek. Vydání obou částí umožnil mi majitel knihtiskárny Vojtěch Šafránek v Táboře, jehož na tomto místě vděčně vzpomínám.

Po předčasné smrti mého bratra Rudolfa vydal „Spolek rodáků a přátel Borotína a okolí“ v Praze jeho HISTORICKÝ MÍSTOPIS BOROTÍNA (1946), který jsem z jeho, po léta sbíraných poznámek upravil do tisku. Původně chtěli jsme tuto knihu vydati ve větším rozsahu tak, že bych já vypsál celkové dějiny hradu a městečka, vypravující o celém minulém životě se všemi radostmi i strastmi, jaké zejména přinášela skoupá příroda s neblahými živelnými pohromami, zasahujícími v jinak většinou klidný, nevzrušující život drobných zemědělců a živnostníků, s tíhou roboty a jinými povinnostmi, se svízelemi válek, hladu a moru, on pak že by vypsál dějiny jednotlivých domů se zprávami o jejich majitelích. Protože první část nebyla ještě hotova a s vydáním, jak se potom ukázalo, nebylo radno otálet, otiskl jsem ve jmenované knize toliko kostru připravovaného I. dílu (BOROTÍN V MINULOSTI), vlastní zpracování podáno jest teprve tímto vypsáním. Chce oživit a zachránit památku těch, kdo zasahovali v hospodářský i kulturní život obce, rodův a rodin i početných měšťanů, jichž kosti již dávno zetlely v posvátné půdě hřbitovní ve stínu starého kostela. Důležitější zápisy jsou uvedeny v doslovném znění, aby aspoň v této formě nahradily zčásti archiv, který Borotínu chybí.

Látku k tomuto sepsání poskytly mi zejména archiv býv. země České, archiv ministerstva vnitra, jakož i archivy třeboňský, jindřichohra-

decký, tábořský, lobkovický v Jistebnici a městský tamtéž, archivy far a škol a bohatá literatura, kterou na příslušných místech uvádím.

Vděčně zaznamenávám, že mi v práci byli nápomocni zejména P. Josef Budil, farář a bisk. notář v Borotíně, Rud. Ez. Cirkhardt, vrch. hospodář. likvidátor banky „Slavie“ v Praze, Josef Janderka, měst. tajemník a archivář v Jistebnici, Dr. Frant. Kroupa, ředitel měst. musea a archivář v Táboře, Karel Lustig, ředitel měst. musea v Soběslavi, P. Frant. Procházka, farář v Borotíně, Julius Rakušan, inspektor panství v Jistebnici, Dr. August Sedláček, školní rada a konservátor v Pisku, a P. Frant. Teplý, archivář v Jindř. Hradci.

Tvůrcem dalších kapitol historie Borotína jest současná generace a generace budoucí. Plyne z toho závazek, aby s vědomím veliké odpovědnosti před soudem budoucnosti vyplnila je činy, o nichž čísti bude potěšením i pýchou našich budoucích.

Končím upřímným přáním, aby historie našeho městečka, kraje a vlasti nebyla v budoucnu nucena zaznamenávati žádná utrpení, pohromy a strasti.

